

پاسخ‌های روشن به احمد اسماعیل بصری

اشتباهات

احمد اسماعیل در قرآن
(تفسیر و زبان عربی)

نویسنده: شیخ علی آل محسن

مترجم: محمد مهدی سلمانپور

پاسخ های روشن به
احمد اسماعیل بصری

اشتباهات احمد اسماعیل

در قرآن (تفسیر و زبان عربی)

نویسنده: شیخ علی آل محسن

مترجم: محمد مهدی سلمانپور

بازار کتاب اسلامی

شماره انتشار: ۲۳۱

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی)

نویسنده

شیخ علی آل محسن

مترجم

محمد مهدی سلمانپور

مرکز پژوهش‌های تخصصی امام مهدی علیه السلام

شماره انتشار: ۲۳۱

چاپ اول، ۱۴۴۱ قمری

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نجف اشرف

تمامی حقوق متعلق به مرکز پژوهش‌های

تخصصی امام مهدی علیه السلام می‌باشد

به نام خداوند بخشنده مهربان

مقدمه‌ی مرکز:

سپاس از آن پروردگار جهانیان است، و درود
و سلام بر سرور و پیامبر ما، محمد و خاندان پاک
و ظاهر ایشان.

مرکز پژوهش‌های تخصصی امام مهدی علیه السلام، به
دبیال افزایش مباحث پیرامون احمد اسماعیل گاطع
و ادعاهای او که بیش از پنجاه ادعای باطل
و بی‌دلیل است، پاسخ به این ادعاهای راضروری
دانسته است. لازم به تذکر است که جواب به آن
سخنان، به معنای علمی و منطقی بودن آنها نیست؛
چرا که ادعاهای آن افراد تنها تقلب، نیرنگ، دروغ،
افتراء و برخورد سلیقه‌ای با روایات است و بهترین

۴ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

دلیل بر این امر کتابهای (احمد اسماعیل) و پیروانش است. بلکه رد و پاسخ به ادعاهای این افراد به دلیل شباهتی است که می‌تواند دامن‌گیر برخی افراد ضعیف شده و در نتیجه پاره‌ای توضیحات، روش‌نگری‌ها و بیان مبانی را سبب گردد که راه و روش علمی نزد همه مردم به صورت عام و شیعیان به شکل ویژه، بر آن تکیه دارد.

علاوه بر این، افرادی که فریب (احمد اسماعیل) را خورده و از او پیروی کرده‌اند نیز باید با دلیل و برهان رو برو شوند تا کسی از این افراد را یارای این نباشد که بگوید: ﴿پروردگارا چرا برای ما پیامبری بیم دهنده نفرستادی و راهنمایی هدایتگر را نیاوردی تا از آیات تو پیروی کنیم پیش از آنکه ذلیل و رسوا شویم﴾ (طه: ۱۳۴).

از این رو، در کنار دیگر فعالیت‌های مرکز

---

۱. اقبال اعمال ج ۱، ص ۵۰۵.

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۵

پژوهش‌های تخصصی امام مهدی علی‌الله‌آل‌هی‌عاصم در رد شباهات،
از طریق سایت اینترنتی، فضای مجازی و نشریه (صدی
المهدی) و دیگر فعالیتها، انتشار این کتابچه نیز در رد بر
احمد اسماعیل، حلقه‌ای از حلقه‌های برخورد با اهل
بدعت و انحراف محسوب می‌شود.

از خدای متعال توفیق ثابت قدمی بر حق را
خواستاریم. ای دگرگون کننده قلب‌ها، دل‌های ما را
بر دینت ثابت بدار.

مدیر مرکز

سید محمد قبانچی

پیشگفتار مترجم

احمد اسماعیل بصری، مشهور به احمد الحسن، از دجالان،
شیادان و مدعیان دروغین این عصر است. او از عشیره
البوسیلم استان بصره است و کمتر از دو دهه پیش ادعاهای
ناروای خویش را در عرصه مهدوی آغاز کرده است.
ادعاهای نامبرده، از ارتباط با امام زمان علیه السلام آغاز شد
و سپس مدعی مذکور خود را فرزند امام عصر، یهانی
موعد، مهدی اول از مهدیان دوازده گانه‌ای که به پندار باطل
او پس از امام زمان علیه السلام به حکومت می‌رسند، جانشین
و فرستاده و نائب خاص امام زمان دانست. او همچنین خود
را معصوم و دارای علم و سلاح اهل بیت علیهم السلام، امام
سیزدهم و وصیّ امام زمان علیه السلام نیز قلمداد می‌کند.
این میراثدار مكتب شلمغانی، در حالی چنان

..... ۸ پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

ادعاهای می کند که در حدّ یک فرد عامّی هم از اسلام و قرآن اطلاع ندارد و خطاهای او حتّی در خواندن آیات ساده‌ی قرآن نیز بی شمار است.

در حدود کمتر از دو دهه که از فعالیت‌های این جریان می گذرد، کتب و مقالات بسیاری در نقد و بررسی ادعاهای باطل آن به نگارش در آمده است. مرکز پژوهش‌های تخصصی امام مهدی ع در نجف اشرف، از مراکزی است که پیشینه‌ای درخشان در پاسخ به شباهات این مدعی مهدویت دارد.

از جمله آثاری که این مرکز در دفاع از عقائد حقّه توفیق نشر آن را یافته است، مجموعه‌ی عالمانه‌ی (الرُّدُّ الساطع علی ابن گاطع) است که ده کتاب کم حجم را شامل می شود. این کتب، برگرفته از کتاب‌های مفصلی هستند که نویسنده‌گان محترم آنها به تفصیل در رد احمد اسماعیل نگاشته‌اند و برخی از آن آثار را نیز مرکز پژوهش‌های تخصصی امام مهدی ع منتشر ساخته است.

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۹

کتابی که پیش روی خوانندگان گرامی است، هفتمین اثر از مجموعه‌ی مورد اشاره است. نویسنده‌ی فاضل این کتاب، استاد شیخ علی آل محسن است و اثر خود را به قصد بیان برخی از خطاهای فاحش احمد اسماعیل بصری، در موضوعات قرآن، تفسیر و نحو عربی به نگارش در آورده است.

احمد اسماعیل که معلومات او در مطالب و معارف دینی، نه تنها از مبتدی‌ترین طلاب حوزه، بلکه از عوام مؤمنان نیز به مراتب کمتر است، حتی در خواندن آیات قرآن و تلفظ عبارات ساده عربی نیز اشتباهاتی بی شمار دارد. همچنین در تفسیر قرآن و نحو عربی نیز اشتباهات عجیبی از او سر زده است. این خطاهای آشکارا نشان می‌دهد که این مدعی امامت و عصمت و مهدویت، خود سرشار از اشتباهاتی فاحش است که از مبتدیان نیز دور از انتظار است؛ این خود

۱۰ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

گواه دروغ بودن ادعای اوست و مکر و حیله او را بر
ملا خواهد کرد.

با مطالعه‌ی کتاب پیش‌رو، خوانندگان گرامی به
داوری منصفانه درباره‌ی شخصیت این مدعی دروغین
خواهند پرداخت. امید که این اثر در پیشگاه قطب عالم امکان
مقبول و مرضیّ افتاد.

* * *

با مشاهده‌ی کتاب‌ها، بیانیه‌ها و فایل‌های صوتی منسوب به احمد اسماعیل گاطع، مواردی بسیار از اشتباهاتی فاحش را خواهیم یافت که حتی کمترین طلاب علم نیز دچار آن نمی‌شوند، چه رسید به امام معصوم که احمد اسماعیل چنین مقامی را برای خود ادعا می‌کند. نظر به زیادی آن موارد، تنها به ذکر برخی از نمونه‌ها در چند دسته‌ی مختلف اکتفا می‌شود.

خطاهای احمد اسماعیل در قرائت قرآن:

هر کس به فایل‌های صوتی احمد اسماعیل گوش فرا دهد، خواهد دید که او در قرائت برخی آیات قرآن کریم، به اشتباهات فاحشی افتاده که شمار آن نیز اندک نیست. یکی از مهمترین خطابه‌های صوتی او، بیانیه‌ای است که طلاب حوزه‌های علمیه نجف اشرف و قم

۱۲ ..... پاسخ‌های روشن به احمد اسماعیل بصری

قدس را در آن خطاب قرار داده است. نظر به این که احمد اسماعیل خود را امام معصوم می‌داند و سزاوار نیست که به اشتباه بیفتند، انتظار این است که بیانیه‌ی او محکم و تهی از اشتباه باشد؛ همچنین قابل توجه است که او کلام خود را نیز خطاب به طلبه‌ها ایراد کرده که از آنان انتظار می‌رود لغزش‌های او را مورد اشکال قرار دهند. امّا کلام احمد اسماعیل در این سخنان، سرشار از خطاهای بسیار و فاحش در آیات قرآن و دیگر موارد است؛ با آن که به نظر می‌رسد او نه به صورت فی البداهة، که از روی برگه و نوشته سخن گفته است. اکنون به بررسی برخی از خطاهای احمد اسماعیل در خواندن قرآن می‌پردازیم:

۱ - ﴿وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ تَعْظُّونَ قَوْمًا اللَّهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا﴾ (اعراف: ۱۶۴).

﴿وهنگامی را که گروهی از آنها گفتند چرا جمعی را اندرز می‌دهید که سرانجام خداوند آنها را هلاک

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۱۳

خواهد کرد و یا به عذاب شدیدی گرفتار خواهد ساخت).^{۲۶}

خندهدار است که احمد حتی در آغاز سخن خود نیز در خواندن این آیه مرتکب اشتباه شده است. چرا که او لفظ جلاله‌ی الله را به صورت درشت و غلیظ تلفظ کرده و حرف نون را در تنوین کلمه «قوْمًا» بدون کسره خوانده است، حال آن که صحیح این است که آن را با کسره بخواند و لفظ الله را نیز به شکل نرم و نازک تلفظ نماید.

۲ - ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَهُمْ دَيْنُهُمْ سُبْلُنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ (عنکبوت: ۶۹).

و کسانی که در راه ما به جهاد برخیزند ما آنها را به راههای خود هدایت می‌کنیم و خدا با نیکوکاران است).

احمد اسماعیل در قرائت آیه‌ی شریفه، کلمه «سُبْلَنَا» را به اشتباه به صورت مرفوع (سُبْلُنَا) خوانده

۱۴ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

است. این اشتباهی فاحش است که کوچکترین طلاب علوم دینی نیز مرتکب آن نمی شوند.

۳ - ﴿تِلْكَ إِذَا قِسْمَةً ضِيزِي﴾ (نجم: ۲۲).

در این صورت این تقسیمی است غیر عادلانه.

او کلمه ﴿ضِيزِي﴾ را در آیه شریفه بافتحه بر حرف ضاد و به شکل (ضَيزِي) خوانده است، در حالی که حرف ضاد در این آیه با کسره است.

برخی از یاران احمد اسماعیل چنین ادعای کردند که این قرائت بر طبق روایت اهل بیت علیهم السلام است چرا که در برخی قرائت‌های وارد شده درباره این کلمه، آن گونه که احمد اسماعیل خوانده آمده است.

آشکار است که این سخن توجیهی بی اعتبار است؛ چرا که در روایات وارد نشده که اهل بیت علیهم السلام این آیه را این چنین خوانده باشند. علاوه بر این، این ادعای زمانی مورد پذیرش بود که احمد اسماعیل توانایی قرائت صحیح قرآن را داشت، اما با وجود خطاهای

اشبهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۱۵

بسیار و فاحش او، پذیرش چنین سخنی سادگی و غفلت است.

٤ - ﴿فُلِّ اللَّهُمَّ مالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتَعْزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْحَمْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ (آل عمران: ۲۶).

﴿بگو باراها! مالک حکومتها تویی، به هر کس بخواهی، حکومت می‌بخشی و از هر کس بخواهی حکومت را می‌گیری، هر کس را بخواهی عزت می‌دهی و هر که را بخواهی خوار می‌کنی. تمام خوبی‌ها به دست توست، همانا تو بر هر چیزی قادری﴾.

امد اسماعیل در خواندن این آیه‌ی شریفه مرتكب سه خطای آشکار شده است. یکی آن که کلمه ﴿اللهُمَّ﴾ را به صورت درشت و غلیظ قرائت کرده، در حالی که باید به صورت نرم و نازک تلفظ شود

۱۶ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

چون حرف لام ماقبل آن - در کلمه **﴿فِل﴾** - دارای
کسره است.

دوم آن که کلمه **﴿مَالِك﴾** را به صورت مجرور
(مالِک) خوانده در حالی که منصوب است.

سوم آن که کلمه **﴿تَنْزُع﴾** را که حرف زاء در آن
مكسور است، به صورت (تَنْزَع) خوانده و حرف زاء را
مفتوح تلفظ کرده است.

۵ - **﴿فِيمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ﴾** (الأعراف: ۱۶).

**﴿اکنون که مرا گمراه ساختی من بر سر راه
مستقیم تو برای آنها کمین می کنم﴾.**

احمد اسماعیل در خواندن این آیه‌ی شرife
مرتکب اشتباه شده و در کلمه **﴿لَأَقْعُدَنَّ﴾** حرف عین را
کسره داده و آن را به صورت (لا^۰قْعَدَنَّ) خوانده است.
با این که حرف عین در این کلمه دارای ضمه است.
سپس نیز در مقام تصحیح اشتباه خود برآمده و مجدداً به

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۱۷

خطا افتاده است! چرا که این بار کلمه مورد نظر را با
فتح عین و به صورت اشتباه (لَا قَعْدَنَّ) خوانده است!
۶ - ﴿وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً
مِنَ الْأَرْضِ ثُكَلْمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا
يُوقِنُونَ﴾ (نمل: ۸۲).

﴿و هنگامی که فرمان عذاب آنها رسید [و در
آستانه رستاخیز قرار گیرند] جنبنده ای را از زمین برای
آنها خارج می کنیم که با آنها صحبت می کند و می گوید:
مردم به آیات ما ایمان نمی آورند﴾.

احمد اسماعیل هنگام خواندن این آیه نیز حرف
و او را از کلمه ﴿وَإِذَا﴾ حذف نموده است.
۷ - ﴿وَكُمْ مِنْ قَرْيَةٍ أَهْلُكُنَا هَا فَجَاءَهَا بَأْسُنَا بَيَاتًا
أَوْ هُمْ قَائِلُونَ﴾ (الأعراف: ۴).

﴿چه بسیار شهرها و آبادی ها که آنها را هلاک
کردیم و عذاب ما شب هنگام یا در روز هنگامی که
استراحت کرده بودند به سراغشان آمد﴾.

۱۸ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

احمد اسماعیل در این آیه نیز در خواندن کلمه **﴿بِيَاتٍ﴾**
مرتکب خطأ شده و آن را با کسره و به صورت **(بِيَاتاً)** قرائت
کرده است در حالی که دارای فتحه است.

۸ - **﴿وَمَنْ حَقَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ حَسِرُوا**
أَنْفَسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِإِيمَانِنَا يَظْلِمُونَ ۚ﴾ (الأعراف: ۹).

﴿وَكَسَانِي که میزان های (عمل) آنها سبک است
افرادی هستند که سرمایه وجود خود را به خاطر ظلم
و ستمی که به آیات ما می کردند از دست داده اند﴾.

احمد اسماعیل در قرائت این آیه شریفه، فعل
﴿يَظْلِمُونَ﴾ را به شکل **(يَظْلِمُون)** و با فتح حرف لام
خوانده است در حالی که غلط است و حرف لام در این
کلمه کسره دارد.

۹ - **﴿قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمْرُتُكَ﴾**
(الأعراف: ۱۲).

﴿فرمود: چه چیز تو را مانع شد که سجده کنی
در آن هنگام که به تو فرمان دادم؟﴾.

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۱۹

احمد در خواندن این آیه‌ی شریفه نیز، آخر فعل **تَسْجُدًا** را ساکن کرده که نادرست است.

۱۰ - **قَالَ اخْرُجْ مِنْهَا مَذْؤُمًا مَذْحُورًا لَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنْكُمْ أَجْمَعِينَ** (۱۸)
(الأعراف: ۱۸).

﴿فرمود: از آن بانگ و عار و خواری بیرون رو، و سوگند یاد می‌کنم که هر کس از آنها از تو پیروی کند جهنم را از همه شما پر می‌کنم﴾.

در این آیه‌ی شریفه نیز احمد اسماعیل کلمه **مَذْؤُمًا** را به اشتباه به صورت (مذموماً) تلفظ کرده، و فعل **تَبِعَكَ** را با فتح حرف باء خوانده در حالی که حرف مورد نظر در این کلمه دارای کسره است.

تمام آن چه گفته شد تنها از یک سخنرانی احمد اسماعیل بوده است، چه رسد به دیگر اشتباهات او در سخنرانی‌های دیگرش!

با این اوصاف، مضحك است که احمد اسماعیل

۲۰ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

در برخی کتب خود فخر فروشی کرده و چنین گفته است:

(یهانی نامش احمد است و از بصره است و در گونه‌ی راستش اثری است، در ابتدای ظهورش به شکل جوان است و پوست سر او ریخته است و او پس از امامان، داناترین مردم به قرآن و تورات و انجیل است).^۱

همچنین در سایت یاران او در اینترنت نیز ذیل عنوان (امام احمد الحسن علیه را به مناظره دعوت کرده و اهل هر کتابی را با کتاب خود به مناظره خوانده است) چنین آمده است:

(سید احمد الحسن فرموده است: من از اهل تورات به توراشان، از اهل انجیل به انگلیشان، و از اهل قرآن به قرآنشان داناترم).

---

۱. المتشابهات ج ۴، ص ۴۶.

اشبهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۲۱

مشاهده شد که احمد اسماعیل حتی نمی‌تواند آیات قرآن را به شکل صحیح آن بخواند، به حدی که قراءت بسیاری از کودکان مسلمان نیز از قرآن خواندن او صحیح‌تر است؛ بنابراین او چگونه از تمام عالمان مسلمان در علوم قرآنی و فهم معانی کتاب خدا داناتر است؟!

خطاهای احمد اسماعیل در تفسیر:

۱ - ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَيَكُونُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا﴾
(البقرة: ۱۴۳).

﴿همان‌گونه شما را نیز امت میانه‌ای قرار دادیم تا گواه بر مردم باشید و پیامبر هم گواه بر شما باشد﴾.
احمد اسماعیل در تفسیر این آیه چنین گفته است:
(امّت و سط همان امّت محمدی راستین هستند
و همان سیصد و سیزده نفر می‌باشند. و سط نیز همان

۲۲ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

صراط مستقیم است که مهدی اول می باشد چرا که او وسط بین امامان و مهدیین است. پس امّت وسط همان پیروان مهدی اول و یاران امام مهدی هستند، و همچنین بهترین انتی می باشند که برای مردم آفریده شده اند و بلکه بهترین امامان هستند).^۱

این سخنان احمد اسماعیل آشتفتگی آشکاری دارد. او ابتدا گفته که امت وسط همان سیصد و سیزده نفرند و سپس از این ادعا بازگشته و گفته که وسط همان مهدی اول است! این در حالی است که خبر باید مانند مبتدا باشد، و احمد اسماعیل اینجا امّت را سیصد و سیزده نفر قرار داده و خبر را (وسط) مهدی اول قلمداد کرده است. مشخص نیست این عبارت مفرد، چگونه می تواند خبر برای جمعی متفاوت با آن قرار گیرد.

---

۱. المتشابهات ج ۴، ص ۷۲

اشبهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۲۳

احمد اسماعیل سپس از این هم صرف نظر کرده و چنان که گذشت، گفته است که امت وسط همان پیروان مهدی اول و یاران امام مهدی هستند. پوشیده نیست که سیصد و سیزده نفر، پیروان مهدی اول نیستند، بلکه یاران امام زمان ﷺ می‌باشند.

سپس احمد اسماعیل پیروان مهدی اول را بهترین امت و بلکه بهترین امامان دانسته است؛ در حالی که واضح است که این پیروان، امام نیستند. بنگرید که در این سخنان که بیش از پنج خط هم نیست چه میزان آشتفتگی و هذیان وجود دارد.

۲ - ﴿ حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ ﴾ (البقرة: ۲۳۸).

﴿ در انجام همه نمازها، [و به خصوص] نماز میانه کوشاباشید، و از روی خضوع و اطاعت برای خدا پا خیزید﴾.

احمد اسماعیل در تفسیر این آیه چنین گفته است:

۲۴ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

(نماز همان ولايت است، يعني بر انجام ولايت
کوشان باشيد. و نماز ميانه همان ولايت بين امامان
و مهديين است، يعني ولايت مهدى اول در ابتداي
ظهور امام مهدى عَلِيُّهِ اللَّهُمَّ، چرا که مهدى اول از مهديين
است و همچنین از امامان نيز محسوب مى شود؛ چنان که
در روایاتی که امامان از فرزندان علی و فاطمه را دوازده
نفر بر شمرده اند اين امر آمده است)^۱.

در آيهی شریفه، نماز ميانه بر نمازها عطف شده
است و به اين امر اصطلاحاً ذكر خاص پس از عام گفته
می شود که به دليل اهمیت خاص است. در حالی که
ولايت مهدى اول، که به پندار اين فرقه همان احمد
اسماعيل است، هرگز مهم تر از ولايت امير مؤمنان
عَلِيُّهِ اللَّهُمَّ و ديگر امامان معصوم نیست تا ولايت باقی
امامان ذكر نشده و تنها به صورت خاص، ولايت
مهدى اول ذکر شود!

---

۱. المشابهات ج ۴، ص ۷۳.

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۲۵

همچنین، مهدی اول ولایت خاصی در آغاز ظهور امام مهدی ندارد، چرا که او خود پیرو امام مهدی و رعیت ایشان است؛ و اگر هم ولایتی داشته باشد پس از وفات امام مهدی خواهد بود؛ بنابراین ولایت او اکنون خصوصیتی ندارد تا مورد تأکید واقع شود.

علاوه بر این، خداوند متعال در آیه‌ی بعد چنین می‌فرماید:

﴿فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجالًا أَوْ رُكْبَانًا فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَاقْرُبُوا اللَّهَ كَمَا عَلِمْتُمْ مَا لَمْ تَكُنُوا تَعْلَمُونَ﴾ (آل‌بقرة: ۲۳۹).
﴿وَإِنْ كُنْتُمْ تَرْسِيدَنِي، نَهَزْ رَا در حَالٍ پَيَادَه يَا سَوارَه انجام دهید، اما هنگامی که امنیت خود را باز یافتد، خدا را یاد کنید﴾.

که این امر نشانگر آن است که منظور از نهازها در آیه‌ی مورد نظر، همان نهاز معروف و متعارف است نه ولایت؛ زیرا واضح است که آنچه در حال ترس امکان

۲۶ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

برگزاری آن به صورت پیاده یا سواره وجود دارد، نه از است و ولایت نیست.

همچنین، آنچه احمد اسماعیل ادعا کرده، مخالف آن چیزی است که در روایات صحیح از اهل بیت علیہ السلام در تفسیر این آیه آمده است. از جمله: در صحیحه زراره از امام باقر علیہ السلام چنین آمده که آن حضرت فرمودند:

«خدا فرموده است: بر انجام نهازها کوشاباشید و نهاز میانه؛ و آن نهاز ظهر است که اولین نهازی بود که پیامبر خدا آن را خواند و در وسط روز بود، و وسط دو نهاز روز واقع شده است، یکی نهاز صبح و دیگری نهاز عصر»^۱.

همچنین در صحیحه ابو بصیر آمده است: از امام صادق علیه السلام شنیدم که فرمود: «نهاز میانه همان نهاز

---

۱. تهذیب الاحکام ج ۲، ص ۲۴۱، ح (۹۵۴/۲۳).

اشبهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۲۷

ظهر است و آن اولین نهادی است که خدا بر پیامبر شناز نمود»^۱.

وروایات دیگری غیر از این‌ها که برخلاف ادعای احمد اسماعیل است.

۳ - ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالاً كَثِيرًا وَنِساءً﴾ (النساء: ۱).

﴿ای مردم از پروردگار تان بپرهیزید که همه شما را از یک انسان آفرید، و همسر او را نیز از جنس او آفرید و از آن دو مردان و زنان فراوانی منتشر ساخت﴾.

احمد اسماعیل در تفسیر این آیه گفته است:

(خدای متعال حمداً را آفرید سپس از او علی و فاطمه را خلق کرد، نوری که ظاهر او علی و باطنش فاطمه بود، سپس خلوقات را از علی و فاطمه آفرید)^۲.

---

۱. معانی الاخبار ص ۲۳۱، باب معنى الصلاة الوسطى، ح ۱.

۲. المشبهات ج ۴، ص ۳۶.

۲۸ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

کلام احمد مخالف ظاهر آیه‌ی شریفه است؛ چرا که ظاهر آیه این است که ابتدای خلقت، یک انسان بوده است و سپس همسرش از آن آفریده شده است و این اشاره‌ای روشن به آدم و حواء علیه‌یا و همان سخن خداست که فرموده است:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًاٰ وَقَبَائِلَ لِتَعْارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ
اللَّهِ أَئْتَاقُومْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَيْرٌ﴾ (الحجرات: ۱۳).

﴿ای مردم ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم
و تیره‌ها و قبیله‌ها قرار دادیم، تا یکدیگر را بشناسید،
همانا گرامی‌ترین شما نزد خداوند با تقواترین شماست،
خداوند دانا و خبیر است﴾.

منظور آیه‌ی شریفه این نیست که آغاز خلقت از پیامبر ما بوده و سپس علی و فاطمه از او آفریده شده‌اند! چرا که خدامی فرماید: ﴿و همسرش را از او آفرید﴾ و روشن است که امیر مؤمنان و حضرت زهرا علیه‌یا همسر آن انسان و نفس آغازین نیستند!

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۲۹

همچنین در کلام احمد اسماعیل که گفته است:

(سپس خداوند مخلوقات را از آن دو آفرید) چنین بر می‌آید که ضمیر به حضرت علی و فاطمه برمی‌گردد، چرا که اگر به رسول خدا و علی و فاطمه باز می‌گشت باید چنین تعبیر می‌کرد: (خلق الخلق منهم). این در حالی است که ظاهر سخن خدای متعال که فرموده است: «و از آن دو مردان و زنان بسیاری را منتشر ساخت» چنین است که خداوند از همان نفس آغازین و همسرش مردان و زنان بسیاری را آفریده است.

۴ - ﴿يُوقِدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٌ
وَلَا غَرْبِيَّةٌ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْلَمْ تَمَسَّهُ نَارٌ﴾
(النور: ۳۵).

﴿این چراغ با روغنی افروخته می‌شود که از درخت پر برکت زیتونی گرفته شده که نه شرقی است و نه غربی [آن چنان روغنی صاف و خالص است که نزدیک است بدون تماس با آتش شعله ور شود].﴾

۳۰ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

احمد اسماعیل در تفسیر این آیه شریفه گفته است:

(زیتون و درختی که از کوه سینا می‌روید و در روغن می‌روید، و آن زیتونی که نه شرقی است و نه غربی، همگی به یک شخص اشاره دارد و او همان مهدی اول در زمان ظهر امام مهدی است. او همان زیتون در این سوره‌ای است که ما در صدد شرح و بیانش هستیم. او درختی است که در طور سینا (یعنی نجف) می‌روید همان طور که از امیرمؤمنان و امام صادق علیهم السلام روایت شده است).^۱

در این کلام گزاره‌گویی‌های بسیاری است؛ چرا که خداوند در قرآن می‌فرماید:

﴿وَأَرْلَنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرِ فَأْسَكَنَاهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابِ بِهِ لَقَا دُرُونَ ﴿١٨﴾ فَأَذْشَانَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِنْ نَحِيلٍ وَأَعْنَابٍ لَكُمْ فِيهَا فَوَاكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَبْتُُ بالدُّهْنِ وَصِبْعٍ لِلْأَكِيلَنَ ﴿٢٠﴾﴾ (المؤمنون: ۱۸ - ۲۰).

---

۱. المشابهات ج ۴، ص ۶۸.

﴿و از آسمان آبی به اندازه‌ی معین نازل کردیم
و آن را در زمین ساکن نمودیم و ما بر از بین بردن آن
کاملاً قادریم. سپس به وسیله آن با غهایی از درخت
نخل و انگور برای شما ایجاد کردیم، با غهایی که در آن
میوه‌های بسیار است و از آن تناول می‌کنید. و نیز
درختی که از طور سینا می‌روید و از آن روغن و نان
خورش برای خورندگان فراهم می‌گردد﴾.

در این آیه‌ی شریفه آشکار است که خداوند آبی را از آسمان فرو فرستاد و به واسطه‌ی آن، بهشت‌هایی را با میوه‌های گوناگون آفرید، همچنین درختی را که از کوه سینا می‌روید خلق کرد که درختی حقیقی است و خدا آن را با آب باران آفریده است و در خوراک از آن استفاده می‌شود؛ همچنین، خداوند بهشت‌هایی را که نخل و انگور و میوه‌های بسیار دارد خلق کرد، از همین رو کوه سینا را چنین وصف کرده که ﴿از آن روغن و نان خورش برای خورندگان فراهم می‌گردد﴾؛ این

۳۲ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

درخت همان طور که مفسران نیز گفته‌اند، همان درخت
مبارک زیتون است.

شیخ طبرسی از ابن عباس چنین نقل کرده است:
از آن روغن فراهم می‌شود یعنی محصول آن با
روغن است، چرا که روغن عصاره‌ی زیتون است؛
و صبغ، آن چیزی است که خورش واقع می‌شود،
و نان وقتی در خورش فرو برده می‌شود رنگ آن را
می‌گیرد؛ و نان را به روغن می‌زنند تا به صورت نان
خورش آن را بخورند، و مراد از صبغ در اینجا روغن
است.^۱

اما آیه‌ی شریفه‌ای که فرموده است: «این چراغ
با روغنی افروخته می‌شود که از درخت پر برکت
زیتونی گرفته شده که نه شرقی است و نه غربی [آن
چنان روغن‌نش صاف و خالص است که] نزدیک است
بدون تماس با آتش شعله‌ور شود». منظور از آن یک

---

۱. تفسیر جمیع البیان ج ۷، ص ۱۸۴.

اشبهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۳۳

درخت حقیقی و مشخص نیست؛ چرا که خداوند این را به عنوان مثال ذکر کرده و درباره‌ی آن گفته است:

﴿مَثَلُ نُورٍ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرْرِيٌّ يُوقَدُ مِنْ شَجَرَةٍ مُبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ﴾ (النور: ۳۵).

﴿مثل نور خداوند همانند چراغدانی است که در آن چراغی باشد، آن چراغ در حبابی قرار گیرد، حبابی شفاف و درخشندۀ همچون یک ستاره فروزان، این چراغ با روغنی افروخته می‌شود که از درخت پر برکت زیتونی گرفته شده است﴾.

بنابراین، آیا ممکن است این درختی که مردم در خوراک و روغن از آن بهره می‌برند همان مهدی اول باشد؟! و مهدی اول همان درختی باشد که خداوند آن را به عنوان مثال برای نور خود ذکر کرده است؟ اساساً ویژگی منحصر به فرد مهدی اول چیست تا او این خصوصیت را داشته باشد و امامان دیگر نداشته باشند؟!

۳۴ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

علاوه بر این، سخنی که از احمد اسماعیل نقل شد، با سخن دیگری از خود او در تفسیر همین آیه مخالفت دارد! او در جایگاهی دیگر درباره این آیه چنین گفته است:

﴿از درخت پر برکت زیتونی گرفته شده که نه شرقی است و نه غربی﴾، یعنی درختی در وسط بهشت که درخت علم محمد و آل محمد است و خدا آدم را از خوردن از آن نمی کرده بود؛ و این که فرموده: ﴿نرديك است بدون تماس با آتش شعله ور شود﴾ چون کلمات خدا و قرآن است، پس این روغن مدد الهی و همان قرآن می باشد.^۱

اکنون کدام یک از این دو تفسیر صحیح است؟!
۵ - ﴿وَنَادَيْنَاهُ مِنْ جَانِبِ الظُّورِ الْأَيْمَنِ وَقَرَبَنَاهُ تَجْيِيًّا﴾ (مریم: ۵۲).

---

۱. المشابهات ج ۲، ص ۴۹.

اشبهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۳۵

﴿ما او را از طرف راست کوه طور فرا خواندیم،

و او را نزدیک ساختیم و با او سخن گفتیم﴾.

﴿فَلَمَّا أَتَاهَا نُودِي مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْأَيْمَنِ فِي
الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ أَنْ يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿٣٠﴾ (القصص: ۳۰)

﴿هنگامی که به سراغ آتش آمد ناگهان از ساحل
راست وادی در آن سرزمین بلند و پر برکت از میان یک
درخت ندا داده شد که ای موسی منم خداوند،
پروردگار جهانیان﴾.

احمد اسماعیل در تفسیر این دو آیه گفته است:

(درخت همان درخت مبارک در قرآن است که
درخت آل محمد می باشد و شاخه هایش امامان و مهدیین
هستند... طور ایمن و وادی ایمن عبارت است از یهانی
(اولین مهدی از مهدیین)، سرزمین مبارک نیز امام
حسین است. سخن از طور وادی ایمن یعنی یهانی
(مهدی اول) و وادی ایمن طور ایمن از سرزمین مبارک

۳۶ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

یعنی از حسین، که مهدی اول (یهانی) از فرزندان حسین است. زیرا او از فرزندان امام مهدی می باشد. و سرزمین مبارک از آن درخت یعنی از محمد و علی که حسین از محمد و علی است ... بنابراین کسی که با موسی سخن گفت خدا بود و سخن‌گوی موسی حضرت محمد بود و او علی است و سخن‌گوی موسی مهدی اول (یهانی) بوده است^۱.

این سخنان احمد اسماعیل کاملاً هذیان‌گویی است. این که گفته است: درخت همان درخت آل محمد است و شاخه‌هایش امامان و مهدیین هستند، کاملاً باطل است. چون ظاهر آیه‌ی مبارکه این است که خداوند ندایی حقیقی را خلق کرد که از درخت بر می‌خاست، و با آن پیامبرش موسی را مورد خطاب قرار داد، و موسی آن ندارا شنید. این معنا ندارد که موسی از درخت آل محمد صدا زده شده باشد.

---

۱. المتشابهات ج ۴، ص ۱۲۶.

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۳۷

و این که گفته است طور ایمن و وادی ایمن همان
یمانی (مهدی اول از مهدیین) است نیز هذیانی آشکار
است. چرا که در این صورت، معنی آیه چنین خواهد
بود که خدا موسی را از جانب مهدی اول صدازد،
و این سخنی است که هیچ عاقلی آن را نمی‌گوید!
ضمن آن که در آیه دوم تصریح شده است که ندای
المی از جانب ساحل راست وادی بوده است و نمی‌دانیم
ساحل احمد اسماعیل که موسی از آنجا صدازده شد چیست؟!
و این که احمد گفته است که سرزمین مبارک همان
حسین است نیز موجب خنده‌ی زن فرزند مرد است.
چرا که به این ترتیب مهدی اول جانب راست امام
حسین خواهد بود و معنی آیه چنین خواهد شد:
خداآوند موسی را از درخت نداد داد یعنی از درخت آل
محمد، اما نه از تمام درخت و بلکه از سمت راست طور
که مهدی اول است در سرزمین مبارک که حسین
است. یعنی مهدی اول در امام حسین است!

۴۸ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

و همانطور که بیان شد، هر عاقلی چنین سخنی را
هذیان، و نه تفسیر آیات قرآن، خواهد شمرد.

امّا سخن احمد اسماعیل که گفته است: (وادی
ایمن طور ایمن از سرزمین مبارک یعنی حسین است
و پس مهدی اول (یمانی) از فرزندان حسین است)،
مخالف ظاهر آیه است چرا که خداوند فرموده است: از
ساحل راست وادی در سرزمین مبارک؛ یعنی وادی
راست در سرزمین مبارک موجود است، نه آن که از
سرزمین مبارک باشد تا آن که چنین تفسیر شود که
مهدی اول از امام حسین است.

علاوه بر این، چگونه سخن گوی موسی محمد یا
علی یا مهدی اول باشد در حالی که خدا می فرماید:
﴿وَكَلَمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا﴾ (النساء: ١٦٤)
﴿وَخَدَاوَنْدَ بَا مُوسَى سَخْنَ گَفْتَ﴾ همچنین، ندای الهی
این بوده است: ﴿يَا مُوسَى إِنِّي أَنَا اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾
آیا ممکن است چنین ندایی از جانب غیر خدا باشد؟

اشبهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۳۹

۶ - ﴿وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوْكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ
عَمَلاً﴾ (هو: ۷).

﴿او کسی است که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید و عرش او بر آب قرار داشت تا شما را آزمایش کند که کدام یک عملتان بهتر است﴾.

از هذیان گویی‌های دیگر احمد اسماعیل، تفسیرش درباره‌ی این آیه است. او گفته است:

(عرش همان قرآن و آب همان محمد است، نور خدای متعال در آسمانها و زمین و در مخلوقات جاری است همانطور که آب در رودها جریان دارد).^۱

بنابر سخن احمد اسماعیل، معنی آیه چنین خواهد بود: خدا هنگامی که آسمانها و زمین را در شش روز آفرید، قرآن بر محمد قرار داشت! نمی‌دانیم فایده و اهمیت چنین سخنی چیست؟!

---

۱. المشبهات ج ۲، ص ۶۵.

۴۰ ..... پاسخ‌های روشن به احمد اسماعیل بصری

با جست و جو در سخنان احمد اسماعیل در تفسیر آیات قرآن، اموری عجیب و شگفت ملاحظه خواهد شد که هرگز هیچ شخص عاقلی نمی‌تواند پذیرد که چنان سخنانی از فردی مدعی امامت و مهدویت صادر شده است.

ما به همین مقدار اکتفا می‌کنیم و آنچه بیان شد برای کسی که عقل دارد، و با حضور گوش فراده د کافی است.

خطاهای احمد اسماعیل در لغت و نحو عربی:

درباره اشتباهات فاحش احمد اسماعیل در لغت و نحو سخن بسیار است، به حدّی که می‌توان گفت در تمام کتاب‌ها، بیانیه‌ها و فایل‌های صوتی او خطاهایی بسیار و فاحش در نحو عربی وجود دارد.

پیشتر گفتیم که یکی از مهم‌ترین بیانیه‌های احمد، خطابه‌ی صوتی اوست که آن را برای طلاب حوزه

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۴۱

علمیه نجف اشرف و قم مقدسه ایراد کرده و سابقاً اشتباهات آن را در خواندن بخشی از آیات قرآن ذکر کردیم. اکنون باید گفت که اشتباهات لغوی و نحوی فاحش احمد در این سخنرانی فوق حد شمارش است، با آن که احمد اسماعیل از ترس رسوایی عادت دارد که آخر کلمات را ساکن ادا کند.

در اینجا به نمونه‌هایی از خطاهای نحوی احمد

اسماعیل در بیانیه‌اش^۳ می‌پردازیم:

۱ - (وَأَمَّا الْعَتَةُ فَقَدْ ذَرْوْتُمْ حُكْمَتِهِمُ الْيَهَانِيَّةَ وَرَوَايَاتِهِمُ الرَّبَّانِيَّةَ ذَرْوَ الرِّيحَ لِلْهَشِيمِ).

---

۱. آخر کلمات عربی اعراب دارد که بسته به نقش و موقعیت آن متفاوت است. احمد اسماعیل چون دانش عربی اش از طلاب مبتدی و بلکه عامی ترین عوام نیز کمتر است و نمی‌تواند در اکثر موارد نقش و اعراب عبارات را به درستی تشخیص دهد، در سخنان خود اکثراً آخر کلمات را در جمله‌ها ساکن ادا می‌کند! (متترجم).

۲. در این بحث چون خطاهای صرف‌آبه نحو عربی مربوط می‌شود، نیازی به ترجمه عین عبارات احمد نبوده است. (متترجم).

۴۲ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

احمد در این عبارت، کلمه (رواياتهم) را به صورت منصوب ذکر کرده و حرف تاء را با نصب خوانده است. حال آن که نصب کلمه مورد نظر در این جا با کسره باید باشد.

۲ - (تقولون إِنَّ رواياتهم التى وصفونى بها ليست حِجَّةٌ ووصيَّةٌ رسول الله بالآئمَّة وبى وبالمهدىين ليست حِجَّةٌ ومعرفة القرآن وطُرُق السماوات ليست حِجَّةٌ).

احمد اسماعیل در این جملات، کلمه (روايات) را با فتحه خوانده در حالی که باید با کسره منصوب شود؛ همچنین کلمه‌ی (حِجَّةٌ) را با کسر حرف حاء ادا کرده و سه بار این خط را تکرار کرده است در حالی که صحیح آن با ضمه و به صورت (حُجَّةٌ) است. فرق بین حُجَّةٌ وحِجَّةٌ این است که حُجَّةٌ (حُجَّتٌ) آن چیزی

---

۱. در زبان عربی جمع مؤنث سالم، هنگام نصب به جای فتحه باید کسره بگیرد و به اصطلاح منصوب به کسره می‌شود. (متترجم).

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۴۳

است که علیه دشمن به آن استدلال می‌کند و احمد نیز در کلام خود قصد گفتن همین را داشته است، اما حجّة [که احمد اسماعیل سه بار به کار برده] به معنی سال است؛ چنان که در قرآن کریم آمده است:

﴿قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنْكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتِي هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَانِي حِجَّاج﴾ (القصص: ۲۷).

﴿شعیب﴾ گفت: من می‌خواهم یکی از این دو دخترم را به همسری تو در آورم به این شرط که هشت سال برای من کار کنی.﴾

اکنون بنگرید که چگونه معنای کلام احمد اسماعیل، بدون اینکه خودش بفهمد به کلی دگرگون شده است!

۳ - (والْحُقُّ أَقُولُ لَكُمْ: إِنَّ فِي التُّورَاةِ مَكْتُوبٌ: توَكَّلْ عَلَىَّ بِكُلِّ قَلْبِكَ وَلَا تَعْتَمِدْ عَلَىَّ فَهَمَّكَ).

این نیز از دیگر خطاهای فاحش احمد است، چرا که اولاً کلمه‌ی حق را مرفوع ادا کرده، در حالی که

۴۴ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

منصوب است، چرا که پیش از آن کلمه (أقول) در تقدیر است. ثانیاً حرف باء را در کلمه مکتوب ساکن آورده، در حالی که صحیح آن منصوب با تنوین نصب (مکتوباً) است. ثالثاً حرف لام را در کلمه (كُلّ) ساکن کرده و کلمه (قلبك) را نیز به صورت منصوب آورده، حال آن که قلب در عبارت مورد نظر مضاف الیه است و باید مجرور باشد (قلبِك)، و رابعاً کلمه (فهملک) را نیز منصوب ادا کرده، حال آن که مجرور به حرف جرّ (علی) است و باید (فهملک) خوانده شود.

۴ - (من بيده ملکوت السماوات والأرض).

احمد در اینجا کلمه (سماوات) را به رفع خوانده در حالی که مضاف الیه است و باید مجرور خوانده شود.

۵ - (هل كان أحد فى زمان الإمام الصادق رأى رسول الله حتى يقول الإمام الصادق من أراد أن يرى رسول الله بالرؤيا فليفعل كذا وكذا).

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۴۵

احمد در این عبارات کلمه‌ی (رسول) را دو بار آورده است. یک بار به آن رفع داده و بار دیگر آن را مجرور خوانده و هر دو بار اشتباه کرده است. ادای صحیح این کلمه در هر دو جایگاه، با نصب است چرا که در هر دو مورد نقش مفعول را دارد.

۶ - (قال الامام: إِنَّ كَلَامَنَا فِي النَّوْمِ مُثَلَّ كَلَامَنَا فِي الْيَقْظَةِ).

احمد اسماعیل در این جا کلمه‌ی (مثل) را منصوب کرده است حال آن که باید مرفوع باشد، چون خبر حرف (إنَّ) است.

۷ - (أَلْمَ يَقْبَلُ رَسُولُ اللَّهِ إِيمَانَ خَالِدَ بْنَ سَعِيدَ الْأُمُويِّ لَاَنَّهُ رَأَى رَؤْيَا؟ أَلْمَ يَقْبَلُ رَسُولُ اللَّهِ إِيمَانَ يَهُودِيَ رَأَى رَؤْيَا بِمُوسَى بْنِ عُمَرَانَ؟).

احمد در این عبارات دو بار کلمه‌ی (رسول) را مجرور خوانده است در حالی که در هر دو جایگاه باید مرفوع خوانده شود چون هر دو بار فاعل بوده است.

۴۶ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

۸ - (إِنَّا لِهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ، مَا أَثْقَلَ الدُّنْيَا فِي كَفَّةً مِيزَانَكُمْ).

این نیز از اشتباهات فاحش احمد اسماعیل است.
او در این عبارات، کلمه‌ی (کفّة) را منصوب خوانده در
حالی که مجرور به (فی) است و علامت جرّ آن نیز باید
كسره باشد.

۹ - (الْحَسِينُ فَدَاءُ عَرْشِ اللَّهِ سَبَّحَانَهُ وَتَعَالَى).

در اینجا نیز کلمه‌ی (فداء) را منصوب خوانده
است در حالی که باید مرفوع باشد چون خبر است.
۱۰ - (وَوَاجِهَ الْحَسِينُ الْعُلَمَاءَ غَيْرِ الْعَامِلِينَ).

در اینجا کلمه‌ی (غیر) را مجرور خوانده در حالی
که باید منصوب باشد؛ چون این کلمه در عبارت مورد
نظر صفت کلمه‌ی العلماء است که آن نیز منصوب
است.

۱۱ - (وَوَاجَهَ الْحَسِينُ فِي كَرْبَلَاءَ الدُّنْيَا
وزخرفها).

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۴۷

کلمه‌ی (زخرف) را در این عبارت مجرور خوانده
در حالی که منصوب باید باشد چون معطوف بر
کلمه‌ی منصوب (دنیا) است.

۱۲ - (وأيّ خصاصة كانت خصاصة العباس،
وأيّ إيثار كان إيثاره؟).

احمد در این عبارات کلمه‌ی (خصاصة) را مجرور
خوانده در حالی که باید مرفوع باشد، چون اسم (كان)
است. همچنین، کلمه‌ی (إيثاره) را منصوب خوانده در
حالی که این مورد نیز اسم (كان) است و باید مرفوع
بیاید.

۱۳ - (ولقد انتصر الحسين وأصحابه في هذه
المواجهة).

این نیز از خطاهای فاحش احمد است. چرا که
کلمه‌ی (أصحابه) را منصوب خوانده، در حالی که
چون معطوف بر حسین است و کلمه‌ی حسین مرفوع
است، اصحاب نیز باید مرفوع بیاید.

۴۸ ..... پاسخ های روشن به احمد اسماعیل بصری

۱۴ - (وَأَمَّا الدُّنْيَا وَزَخْرِفَهَا فَقَدْ طَلَقَهَا الْحَسِينُ
وَأَصْحَابَهُ وَسَارُوا فِي رَكْبِ الْحَقِيقَةِ).

احمد در این عبارت کلمه‌ی (زخرفها) را مجرور خوانده، در حالی که این کلمه‌ی بر کلمه (دنیا) عطف شده و چون (دنیا) مرفوع است، زخرفها نیز باید مرفوع بیاید. همچنین کلمه‌ی (اصحابه) را منصوب خوانده در حالی که چون عطف بر کلمه‌ی (حسین) شده و کلمه‌ی (حسین) مرفوع است، (اصحابه) نیز باید مرفوع بیاید.

۱۵ - (مَيْزَانُ الشَّهَادَةِ الَّتِي شَهَدُوهَا الْحَسِينُ
وَأَصْحَابَهُ بِدَمَائِهِمْ).

احمد در اینجا نیز کلمه‌ی (اصحاب) را منصوب آورده در حالی که باید مرفوع باشد، چون بر (حسین) عطف شده و کلمه‌ی (حسین) در اینجا مرفوع است.

۱۶ - (إِنَّ هُؤُلَاءِ الْعُلَمَاءِ غَيْرُ الْعَامِلِينَ الَّذِينَ
يُؤْيِّدُونَ حَرَّيَّةَ أَمْرِيَكاً وَدِيمُوقْرَاطِيَّتَهَا أَحْرَارًاً. فَلَوْ كَانُوا
عَبِيدًاً لِلَّهِ لَاستَحْوَاهُمْ مِنَ اللَّهِ).

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۴۹

این نیز از اشتباهات فاحش دیگر احمد اسماعیل است. چرا که اولاً کلمه‌ی (غیر) را در این عبارات مجرور خوانده، در حالی که باید با فتحه منصوب باشد، چرا که صفت کلمه‌ی (العلاء) است و این کلمه نیز منصوب است. ثانیاً به کلمه‌ی (ديمقراطیتها) جر داده و آن را با کسره خوانده است در حالی که باید فتحه بگیرد، چرا که بر کلمه‌ی (حریّة) عطف شده و این کلمه منصوب است. ثالثاً کلمه‌ی (احرار) را منصوب آورده، حال آن که باید مرفوع باشد چون خبر (إنّ) است. رابعاً گفته است: (لاستَحْوَا) که غلط است و صحیح آن (لاستَحْيُوا) می‌باشد.

آنچه بیان شد، اندکی از اشتباهات احمد اسماعیل، آن هم تنها در یک سخنرانی بوده است. قابل توجه است که در بررسی عبارات، از این که او آخر اکثر کلمات سخنانش را ساکن می‌کند صرف نظر کرده‌ایم. همچنین باقی سخنرانی او را نیز بررسی نکردیم، چون

۵۰ ..... پاسخ‌های روشن به احمد اسماعیل بصری

ملال آور است و بیان تمام خطاهای آن، موجب خستگی خواننده گرامی خواهد شد.

اگر در کتب دیگر احمد اسماعیل و دیگر بیانیه‌های او جستجو کنیم، خطاهای نحوی او بسیار زیاد خواهد شد؛ تقریباً هیچ فایل صوتی او را نمی‌توان یافت که در هر سطر تمی از اشتباهات فاحش لغوی یا نحوی باشد! هر کس با علم نحو آشنایی داشته باشد و سخنان احمد اسماعیل را بشنود، یقین خواهد کرد که او شخصی جاهل به قواعد زبان عربی است. این چه امام معصومی است؟!

شگفت است که ناظم العقیلی، یکی از یاران او، در این زمینه چنین توجیهی آورده است:

(ای حسن نجفی! آیا امکان دارد که احمد الحسن تشخیص ندهد که حروف جر به اسامی نصب می‌دهند یا جر می‌دهند؟ این امر بر کسی که پایین‌ترین مرتبه‌ی علمی را هم داشته باشد پوشیده نیست. مایلم به تو خبر

بدهم که در دانش‌های زبان عربی، کسی به گرد احمد الحسن هم نمی‌رسد و او از تو و سروران توبه عربی آشناتر است، اما ایشان در نوشته‌هایشان آن قدر که روی روش‌من ساختن معنا و قدرت استدلال و برهان‌آوری تمرکز می‌کند، بر این موضوع تمرکز ندارد. و اشتباهاتی که توبه مسخره گرفته‌ای معنی را تغییر نمی‌دهند، و عملده‌ی آن از زیاده روی‌های لغوی است که بیش از آچه سود بخشد، زیان آور بوده و از مبالغه در لغت است که اهل بیت ^{طیهلاً} از آن نمی‌نموده‌اند^۱).

پوشیده نیست که چنین توجیهاتی واقعاً سخیف است و تنها از شخص معاند و لجیاز بر می‌آید. مشاهده شد که احمد اسماعیل کلماتی که با حروف جاره مانند (فی) و (علی) مجرور بود را منصوب خوانده است،

---

١. الرد الأحسن في الدفاع عن أحمد الحسن ص ٩؛ الجواب المير عبر الأثير ج ٤ - ٦، ص ١٣٨.

۵۲ ..... پاسخ‌های روشن به احمد اسماعیل بصری

و مثلاً گفته (فی كفَّةٍ ميزانكم) یا (ولا تعتمد على فهمَك)، و این نشان می‌دهد که احمد اسماعیل از کمترین مراتب علمی نیز پایین‌تر است.

همچنین این که نظام العقیلی گفته است احمد اسماعیل در این زمینه زیاد ترکز نمی‌کند، گواهی بر ضعف ترکز احمد است؛ واضح است که ما از او نه زیادی ترکز، که تنها کمترین توجه و دقت را می‌خواهیم. به این شکل که مرفوع را مرفوع بخواند و منصوب را منصوب و مجرور را مجرور، و نه بیش از این!

اما این که عقیلی ادعا کرده که اشتباہات احمد اسماعیل معنا را تغییر نمی‌دهد نیز صحیح نیست. چنان که نقل شد، یکی از اشتباہات احمد که موجب تغییر معنا می‌شود این است که او گفته است: (أَمَّا الْدِّينَا وَزَخْرُفَهَا فَقَدْ طَلَقَهَا الْحَسِينُ وَأَصْحَابَهُ). احمد در این عبارت کلمه (أصحاب) را منصوب آورده در حالی که

اشتباهات احمد اسماعیل در قرآن (تفسیر و زبان عربی) ۵۳

مرفوع است، چون بر کلمه (حسین) عطف شده است.
احمد خواسته بگوید که حسین علیه السلام و یارانش دنیا را
طلاق دادند، اما با منصوب کردن کلمه (اصحاب)،
معنای عبارت چنین شده است: حسین علیه السلام دنیا
و اصحابش را طلاق داد! و این معنایی نادرست است.

اما این ادعای عقیلی که کسی در دانش‌های زبان
عربی به گرد احمد الحسن نمی‌رسد، از لجاجت‌های
ناپسندی است که حتی ارزش پاسخگویی ندارد.

* * *